

Drie ton gemeente voor startersgebouw

De gemeente Eindhoven stelt drie euroton beschikbaar voor het startersgebouw Catalyst, dat vanaf het tweede kwartaal van 2010 moet verrijzen op het TU/e-terrein. In het najaar van 2011 moet het complex opgeleverd zijn.

Ir. Wim Bens, directeur van het TU/e Innovation Lab, is blij met het commitment van de gemeente. "Hiermee is de financiering helemaal rond. Het is vooral prettig dat de gemeente gelooft in dit project." Het businessplan ligt klaar en de bouwvergunning en het bestemmingsplan voor het nieuwe bedrijfsverzamelgebouw zijn in de maak, zo laat hij weten.

De beoogde locatie voor Catalyst, dat zo'n vierduizend vierkante meter groot moet worden, is het braakliggende stuk grond tussen het Multimediapaviljoen (MMP) en het Twinning Center. De totale investering bedraagt ongeveer veertien miljoen euro. Dit bedrag wordt door acht partijen opgebracht. Naast de gemeente zijn dit onder meer het Samen-

werkingsverband Regio Eindhoven (SRE) en de provincie. Het leeuwendeel van de gelden zijn subsidies, de rest komt uit een lening. De universiteit draagt financieel een klein bedrag bij. De TU/e stelt de grond en parkeerterreinen beschikbaar. Catalyst moet plek bieden aan circa veertig technostarters, uit de hoek van Scheikundige Technologie, Technische Natuurkunde en Werktuigbouwkunde. Het gebouw biedt daarvoor labs en kantoren. Bens: "Dat is ook het verschil met bestaande bedrijfsverzamelgebouwen als Connector, het MMP en Twinning. Dit zijn echte kantoorgebouwen."

De Innovation Lab-directeur liet eerder weten dat het potentiële belang van technostarters groot is. Zo zou twee procent van de Nederlandse starters tot deze categorie behoren, maar daarvan slechts tien tot vijftien procent doorgroeien. Het aandeel van technostarters in de productiviteitsgroei van de vaderlandse economie zou echter aanzienlijk zijn, namelijk zo'n dertig procent. (TA) / ●

TU/e-onderzoeker maakt stolling glas helder

In vaktijdschrift Nature verschijnt vandaag, donderdag 5 november, een artikel van dr. Hans Wyss en zijn collega's over het verband tussen het gedrag van kleine zachte bolletjes in een vloeistof en het stollen van glas; een proces dat na eeuwen nog altijd slecht wordt begrepen. Wyss is sinds dit jaar werkzaam aan de faculteit Werktuigbouwkunde en het Instituut voor Complexe Moleculaire Systemen (ICMS) van de TU/e. Hij voerde het onderzoek uit toen hij nog aan de Amerikaanse Harvard-universiteit samenwerkte met prof.dr. David Weitz, die onlangs aan de TU/e een 'Lezing aan de Dommel' gaf.

Glasblazers weten al eeuwen dat verschillende soorten glas met

heel verschillende snelheden stollen, maar wetenschappers tasten nog altijd in het duister over de oorzaak hiervan. Wyss heeft nu aangetoond dat je het stollingsproces van glas goed kunt nabootsen met een vloeistof met hierin opgelost kleine plastic bolletjes (colloïden). Door de hoeveelheid van de bolletjes in de oplossing te veranderen en de zachtheid van de bolletjes te variëren, namen Wyss en collega's dezelfde veranderingen in stollingseigenschappen waar die ook glasblazers zien bij verschillende soorten glas. De colloïden zijn echter veel makkelijker te bestuderen dan de glasmoleculen en bieden volgens Wyss daardoor veel inzicht in het stollen van glasachtige materialen. (TJ) / ●

Oud-hoogleraar Doorman overleden

Oud-hoogleraar filosofie Joop Doorman is maandag 2 november op tachtigjarige leeftijd overleden. Doorman studeerde wiskunde en filosofie aan de UvA. In 1960 verzorgde hij aan de toenmalige THE zijn eerste colleges bij de onderafdeling der Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen. Ook maakte hij in die tijd naam als regisseur van de studententoneelgroep Asjera. In 1967 werd hij benoemd tot lector Analytische filosofie aan de THE. Doorman, zoon van de legendarische schout bij nacht Karel Doorman, maakte in 1972 de overstap naar de TH Delft,

waar hij benoemd werd tot hoogleraar Filosofie en aan de wieg stond van de invoering van het vak Ethiek. Bij zijn afscheid in 1994 was Ethiek een verplicht vak voor masterstudenten.

In december 1997 keerde hij terug naar de TU/e als voorzitter van de bestuurscommissie Techniek en Ethiek. In Matrix, het kwartaalblad van de TU/e, zei hij drie jaar later dat het er vooral om zou moeten gaan om studenten zodanig op te leiden dat ze later in hun beroepspraktijk leren om ethische problemen te herkennen en er een oplossing voor te formuleren. (HK) / ●

Rechtgezet

In Cursor 7 van 22 oktober stond in het artikel 'Op pad voor Open Access' dat de TU/e jaarlijks zevenhonderdduizend euro kwijt is voor het kunnen aanbieden van een breed scala aan wetenschappelijke tijdschriften. Dat is echter het bedrag dat aan Elsevier Reed wordt betaald. In totaal spendeert de TU/e er jaarlijks twee miljoen euro aan.

Scholieren meten kosmische straling

Dertien vwo-scholieren van de Philips van Horne Scholengemeenschap uit Weert bouwden deze week bij de faculteit Electrical Engineering een deeltjes-detector om kosmische straling met extreem hoge energie te kunnen meten. Het bezoek maakt deel uit van HISPARC, een samenwerkingsproject van middelbare scholen en wetenschappelijke instellingen. Dit 'High School Project on Astrophysics Research with Cosmics' heeft als doel scholieren te laten kennismaken met onderzoek. Voor de TU/e is het een manier om de bezoekers warm te krijgen voor een wetenschappelijke studie. Volgens scholieren Daan Creemers en Paul Heuvelmans is dit wel iets anders dan dat ze gewend zijn op de middelbare school. "We moeten veel zelf uitzoeken; op school krijg je alles stap voor stap uitgelegd.

Het is juist wel leuk om naar oplossingen te moeten zoeken."

De zogeheten scintillator detectoren komen eind deze week op de daken van de middelbare scholen te staan. Onze aarde ondergaat voortdurend een deeltjes-bombardement vanuit het heelal. Een fractie hiervan bezit enorm veel energie. Er is nog maar weinig bekend over de oorsprong van deze deeltjes. Voor detectie hiervan moet je op een oppervlak van honderd vierkante kilometer of meer de deeltjesdichtheid meten. De gemiddelde afstand tussen middelbare scholen blijkt aardig overeen te komen met de gewenste onderlinge afstand tussen de meetstations. (JvG)

Foto: Bram Saeys

Industrial Design gaat samenwerken met Japanse topuniversiteit

De TU/e tekende maandag 26 oktober in Japan een samenwerkingsovereenkomst met de gerenommeerde Keio University. De faculteit Industrial Design (ID) wil kennis en mensen gaan uitwisselen met deze Japanse universiteit. De ondertekening valt samen met een bezoek van premier Balkenende en onderwijsminister Plasterk aan Tokio.

De TU/e werd in Japan vertegenwoordigd door ID-hoogleraren prof.dr.ir. Jeu Schouten (decaan) en prof.dr. Matthias Rauterberg. De faculteit ID gaat samen met

de Graduate School of Media Design van Keio University onderzoek doen op het gebied van intelligente omgevingen en gezondheidszorg.

Joint PhDs

De samenwerking, waarvoor vorige week de eerste stap werd gezet, moet vooral tot uitdrukking komen in de uitwisseling van kennis en personen. Zo kunnen docenten straks dubbelbenoemingen krijgen. Studenten en promovendi kunnen kiezen voor joint PhDs en joint masters, met een diploma van zowel Keio als de TU/e.

De bekrachtiging van de nog prille samenwerking vond plaats tijdens een bezoek van premier Balkenende en minister Plasterk van OCW aan Japan in het kader van vierhonderd jaar Japans-Nederlandse betrekkingen. Balkenende ontving tijdens dit bezoek een eredoctoraat van Keio University, de oudste hoger onderwijsinstelling van Japan en beschouwd als één van de meest prestigieuze universiteiten van het land. De oprichter van de universiteit (1858) had al nauwe banden met Nederland en was zelfs de Nederlandse taal machtig. (FvO) / ●

IL-directeur Bens topman bij Dinalog

Ir. Wim Bens, directeur van het TU/e Innovation Lab, is benoemd tot algemeen directeur van het Dutch Institute for Advanced Logistics (Dinalog) in Breda. Hij gaat in april aan de slag bij het logistieke topinstituut. De nieuwe voorman werd afgelopen dinsdag voorgesteld aan de landelijke pers.

Bens is blij met zijn aankomende functie. "Ik was toe aan een nieuwe uitdaging. Het is een fantastische opdracht om dit instituut mee te helpen opbouwen." Dinalog, dat binnenkort wordt geopend, gaat onder meer gere-

nommeerde opleidingen aanbieden en onderzoek doen naar innovatieve logistieke concepten. Ook kunnen onderwijspartners, bedrijven, kennisinstellingen en overheid er hun kennis delen en hun krachten bundelen. Een belangrijk onderdeel van het instituut is de opzet van een Supply Chain Campus langs de A16 bij Breda. Dit moet een plek worden waar afdelingen van grote logistieke bedrijven straks hun supply chains aansturen. In totaal komt de komende vier jaar voor Dinalog en de campus zestig miljoen euro beschikbaar. Het grootste gedeelte wordt opge-

bracht door het Rijk en decentrale overheden. Het topinstituut is verbonden aan het Innovatieprogramma Logistiek & Supply Chains. Dit project moet ervoor zorgen dat Nederland in 2020 de Europese marktleider wordt voor de regie op goederenstromen. Bens kijkt nu al met veel genoegen terug op de afgelopen zes jaar. "We zijn hier in die periode echt pioniers geweest door samen met overheid en bedrijfsleven actieve kennisvalorisatie in de breedste zin van het woord vorm te geven." Het is nog niet bekend wie Bens gaat opvolgen. (TA) / ●